

**สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบจาก
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการอัยการและกำหนดมาตรการในการดำรงตำแหน่งของพนักงานอัยการ)**

สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

ในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการอัยการและกำหนดมาตรการในการดำรงตำแหน่งของพนักงานอัยการ) สำนักงานอัยการสูงสุดได้ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๗ วรรคสอง และมติคณะรัฐมนตรีเรื่องแนวทางการจัดทำและการเสนอร่างกฎหมายตามบทบัญญัติมาตรา ๗๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย โดยนำข้อมูลและผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณา ดังนี้

๑. วิธีในการรับฟังความคิดเห็น สำนักงานอัยการสูงสุดได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการฝ่ายอัยการและบุคคลทั่วไป ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานอัยการสูงสุด www.ago.go.th หัวข้อรับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย และรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานอื่น โดยสำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแสดงความเห็นหรือข้อเสนอแนะ

๒. จำนวนครั้งและระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็น สำนักงานอัยการสูงสุดได้รับฟังความคิดเห็นของข้าราชการฝ่ายอัยการ บุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุด บุคคลทั่วไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวนหนึ่งครั้ง ระหว่างวันที่ ๑ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ ระยะเวลาในการรับฟัง ๒๐ วัน

๓. พื้นที่หรือกลุ่มเป้าหมายในการรับฟังความคิดเห็น โดยรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการฝ่ายอัยการ (ข้าราชการอัยการและข้าราชการตุลาการ) บุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุด บุคคลทั่วไป และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงานประมาณ

๔. ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น ตามร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการอัยการและกำหนดมาตรการในการดำรงตำแหน่งของพนักงานอัยการ) ดังนี้

การรับฟังความคิดเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานอัยการสูงสุดได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแสดงความเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ดังนี้

- (๑) สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- (๒) สำนักงาน ก.พ.
- (๓) สำนักงาน ก.พ.ร.
- (๔) สำนักงานประมาณ

ซึ่งหน่วยงานดังกล่าว เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. โดยเห็นว่าเป็นร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการอัยการและกำหนดมาตรการป้องกันไม่ให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลในการสังคตีหรือการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจ

ทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๔๘ ของรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

การรับฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานอัยการสูงสุด

สำนักงานอัยการสูงสุดได้รับฟังความคิดเห็นของข้าราชการฝ่ายอัยการและบุคคลทั่วไป ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานอัยการสูงสุด www.ago.go.th หัวข้อ รับฟังความคิดเห็นร่างกฎหมาย เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ปรับปรุงองค์ประกอบ คณะกรรมการอัยการและกำหนดมาตรการในการดำรงตำแหน่งของพนักงานอัยการ) ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐ โดยมีผู้แสดงความคิดเห็นจำนวน ๓๗๙ คน เป็นข้าราชการฝ่ายอัยการจำนวน ๓๒๙ คน และบุคคลทั่วไปจำนวน ๕๐ คน มีผลสรุป ดังนี้

(ก) เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว จำนวน ๓๕๔ คน (คิดเป็นร้อยละ ๙๓.๕๐) ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด ๓๗๙ คน โดยมีผู้ระบุเหตุผลประกอบการแสดงความคิดเห็นจำนวน ๘ คน

(ข) ไม่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวจำนวน ๒๕ คน (คิดเป็นร้อยละ ๖.๖๐) ของผู้แสดงความคิดเห็นทั้งหมด ๓๗๙ คน โดยมีผู้ระบุเหตุผลประกอบการแสดงความคิดเห็นจำนวน ๒๕ คน

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น โดยมีเหตุผลประกอบการเห็นด้วย ดังนี้

๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการ ตามร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

- เห็นด้วยกับการให้อัยการสูงสุด เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งและเป็น รองประธาน ก.อ. เห็นว่าเหมาะสมแล้วเนื่องจากเป็นผู้บริหารสูงสุดขององค์กรเช่นเดียวกับประธานศาลฎีกา ที่เป็นประธาน ก.ต.

- เห็นด้วยกับองค์ประกอบของ ก.อ. แต่ควรลดจำนวนกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๘ (๔) และ (๕) จากจำนวน ๘ คน ลดให้มีจำนวน ๖ คน และเพิ่มจำนวนรองอัยการสูงสุด ตามลำดับอาวุโสจากจำนวน ๔ คน เป็นจำนวน ๕ คน เพื่อให้กรรมการอัยการจากการเลือกและกรรมการอัยการ โดยตำแหน่งมีจำนวนเท่ากัน

- เห็นด้วยกับองค์ประกอบของ ก.อ. แต่ควรเพิ่มองค์ประกอบ ก.อ. โดยควรให้ ข้าราชการอัยการชั้น ๔ ขึ้นไป เป็นผู้ที่มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ เนื่องจากเพิ่งพ้นจาก ผู้ปฏิบัติและเริ่มต้นเป็นผู้บริหาร จะมีข้อคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานหลากหลาย

๒. การห้ามหาเสียงเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)

- เห็นด้วยกับการห้ามหาเสียงของผู้มีสิทธิรับเลือกเป็นประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการ ผู้ทรงคุณวุฒิ แต่ควรกำหนดห้ามไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกเป็นประธาน ก.อ. หาเสียงด้วย หากมีการร้องเรียน และพิสูจน์ได้ว่ามีการหาเสียงจริง ให้บุคคลดังกล่าวพ้นจากตำแหน่งประธาน ก.อ. ด้วย

๓. มาตรการป้องกันไม่ให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใด อันอาจมีผลในการสัง คติหรือการปฏิบัติหน้าที่ หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามร่างมาตรา ๑๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๗)

- เห็นด้วยกับมาตรการป้องกันไม่ให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใด และเห็นว่าไม่ควรให้พนักงานอัยการไปเป็นที่ปรึกษาให้หน่วยงานอื่น เนื่องจากพนักงานอัยการมีภาระหน้าที่ของงานประจำ

ประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น โดยมีเหตุผลประกอบการไม่เห็นด้วย ปรากฏตามข้อ ๕

๕. ข้อคัดค้านหรือความเห็นของผู้เกี่ยวข้องในแต่ละประเด็น ดังนี้

๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการ ตามร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

(ก) คุณสมบัติของประธาน ก.อ. ไม่ควรกำหนดให้จำกัดเฉพาะตำแหน่งอธิบดีขึ้นไปเป็นผู้มีสิทธิได้รับเลือก ควรเปิดกว้างให้ผู้มีความรู้ความสามารถซึ่งเคยเป็นข้าราชการอัยการในตำแหน่งอื่นเป็นผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นประธาน ก.อ.

(ข) กรรมการอัยการโดยตำแหน่ง

- การให้รองอัยการสูงสุดตามลำดับอาวุโสจำนวนสี่คน เป็นกรรมการอัยการ โดยตำแหน่งเห็นว่าไม่เหมาะสมและขัดรัฐธรรมนูญ โดยควรมาจากการเลือกทั้งหมด

- การให้อธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ เป็นกรรมการอัยการ โดยตำแหน่งเห็นว่าไม่เหมาะสมเพราะยังมีตำแหน่งรองอัยการสูงสุด ผู้ตรวจการอัยการ และอธิบดีอัยการที่มีอาวุโสสูงกว่าแต่ไม่ได้เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งและขัดรัฐธรรมนูญ โดยควรมาจากการเลือก

(ค) กรรมการอัยการควรมาจากการเลือกทั้งหมดเช่นเดียวกับกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม โดยควรกำหนดให้ข้าราชการอัยการตั้งแต่ชั้น ๒ ถึงชั้น ๗ และอัยการอาวุโส มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อเป็นการกระจายการมีส่วนร่วมในการบริหารงานองค์กร

๒. การกำหนดรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

ควรให้ข้าราชการอัยการเป็นผู้เลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเองโดยตรง ไม่ผ่านกระบวนการสรรหาจาก ก.อ. โดย ก.อ. ควรทำหน้าที่เพียงตรวจสอบและรับรองคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับเลือกเท่านั้น

ควรกำหนดรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสิบรายชื่อ และให้ข้าราชการอัยการไม่น้อยกว่า ๑๐๐ คน สามารถเสนอรายชื่อบุคคลที่เห็นสมควรเป็นประธาน ก.อ. ได้

๓. การดำเนินการเลือกและการห้ามหาเสียงเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)

ควรให้ประธาน ก.อ. มีคำสั่งให้เลขาธิการ ก.อ. เป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ เนื่องจากอัยการสูงสุดไม่ใช่ประธาน ก.อ. จึงไม่มีอำนาจดำเนินการจัดให้มีการเลือก ส่วนการเลือกประธาน ก.อ. ให้เลขาธิการ ก.อ. เป็นผู้จัดให้มีการเลือกภายในสี่สัปดาห์นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และการเลือกประธาน ก.อ. ควรกลับไปให้มีการเลือกก่อนครบกำหนดวาระสามสัปดาห์

ควรเปิดโอกาสให้ผู้สมัครรับเลือกมีโอกาสแสดงวิสัยทัศน์ ประชาสัมพันธ์ความรู้ ความสามารถ และนโยบายของผู้สมัครแต่ละคน โดยอาจกำหนดช่วงเวลาในการหาเสียงหากฝ่าฝืนจึงตัดสิทธิ ในการได้รับเลือกเป็นประธาน ก.อ. หรือกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ

๔. วาระในการดำรงตำแหน่งประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓)

ควรกำหนดให้ประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ดำรงตำแหน่ง ติดต่อกันไม่เกิน ๒ วาระได้ตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน การจำกัดสิทธิให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว อาจไม่เป็นประโยชน์กับองค์กรในการบริหารงานซึ่งต้องอาศัยความต่อเนื่องในการดำเนินการ

๕. มาตรการป้องกันไม่ให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลในการสั่งคดี หรือการปฏิบัติหน้าที่ หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามร่างมาตรา ๑๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๓)

ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๘ วรรคสี่ ไม่ได้มีบทบัญญัติห้ามมิให้พนักงานอัยการ เป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจแต่อย่างใด แต่มุ่งประสงค์เรื่องของตัวบุคคลที่จะกระทำการหรือไปดำรงตำแหน่ง กรรมการต่าง ๆ มิใช่เฉพาะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์เกี่ยวข้องกับ กิจการดังกล่าวโดยตรงหรือโดยอ้อม จึงควรตัดข้อความว่า “หรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน” ตามร่างมาตรา ๖๗ (๕) ออก

๖. คำชี้แจงและเหตุผลรายประเด็น

๑. องค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการ ตามร่างมาตรา ๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘)

(ก) คุณสมบัติของประธาน ก.อ.

สืบเนื่องจากเดิมตามมาตรา ๑๕ (๑) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๙ พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดองค์ประกอบ ก.อ. โดยให้ประธาน ก.อ. ซึ่งเลือกจากผู้รับบำนาญหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญข้าราชการ และเคยรับราชการ เป็นข้าราชการอัยการมาแล้วในตำแหน่งไม่ต่ำกว่ารองอธิบดีกรมอัยการหรือรองอัยการสูงสุด หรือเลือกจาก ผู้ทรงคุณวุฒิในทางกฎหมาย ซึ่งเป็นผู้รับบำนาญหรือบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำนาญข้าราชการ และเคยรับราชการในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดีหรือเทียบเท่าขึ้นไป จึงเป็นเจตนารมณ์ ที่ต้องการให้ผู้มีสิทธิรับเลือกเป็นประธาน ก.อ. เป็นผู้ที่ผ่านมาการทำงานบริหารองค์กรในระดับสูง มีประสบการณ์และความรอบรู้ในเชิงบริหารองค์กรระดับสูงมาก่อน

ตามร่างจึงกำหนดให้ประธาน ก.อ. มีคุณสมบัติเป็นผู้เคยดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าอธิบดี หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่ผ่านการเป็นผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานอัยการสูงสุด และของแต่ละหน่วยงานมาก่อน สามารถนำความรู้และประสบการณ์ในการบริหารงานทั้งการบริหารงาน ขององค์กรและการบริหารงานบุคคลมาใช้ในการทำหน้าที่ประธาน ก.อ. ซึ่งต้องทำหน้าที่ทั้งด้านบริหารงาน องค์กรอัยการ เช่น การให้ความเห็นชอบในการออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารจัดการงบประมาณ การเงิน ทรัพย์สินและการพัสดุของสำนักงานอัยการสูงสุด และในด้านการบริหารงานบุคคล เช่น การให้ความเห็นชอบ กรอบอัตราค่าจ้างและการกำหนดตำแหน่งข้าราชการฝ่ายอัยการ การออกระเบียบเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล ข้าราชการฝ่ายอัยการ รวมถึงการพิจารณาเกี่ยวกับวินัย และการแต่งตั้งโยกย้าย

(ข) กรรมการอัยการโดยตำแหน่ง

- อัยการสูงสุดเป็นรองประธาน ก.อ.

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความจำเป็นที่จะต้องกำหนดให้อัยการสูงสุดเป็นรองประธาน ก.อ. เนื่องจากอัยการสูงสุดเป็นผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานอัยการสูงสุด และเป็นผู้ขับเคลื่อนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายขององค์กรอัยการและสำนักงานอัยการสูงสุดในทุกมิติ โดยในปัจจุบัน อัยการสูงสุดเป็นรองประธาน ก.อ. โดยตำแหน่ง และตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ ที่กำหนดให้อัยการสูงสุดเป็นรองประธาน ก.อ. แต่เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้การบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับพนักงานอัยการต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการอัยการ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งต้องไม่เป็นพนักงานอัยการ จึงกำหนดให้มีการเลือกประธาน ก.อ. ดังนั้น อัยการสูงสุดจึงควรเป็นรองประธาน ก.อ. โดยตำแหน่ง

- รองอัยการสูงสุดตามลำดับอาวุโสจำนวนสี่คนเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง

ตามมาตรา ๑๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ พ.ศ. ๒๕๒๑ แก้ไขเพิ่มเติม โดยประกาศคณะรักษาความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ ฉบับที่ ๔๙ พ.ศ. ๒๕๓๔ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดองค์ประกอบ ก.อ. โดยให้รองอัยการสูงสุดตามลำดับอาวุโสจำนวนไม่เกินสี่คนเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง เนื่องจากรองอัยการสูงสุดดังกล่าวเป็นผู้บริหารระดับสูงของสำนักงานอัยการสูงสุด มีอำนาจและหน้าที่ที่สำคัญจำเป็นต้องมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์กร เพื่อให้การบริหารและการปฏิบัติงานในตำแหน่งหน้าที่สอดคล้องกับการบริหารงานของสำนักงานอัยการสูงสุด ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๘ วรรคสาม กำหนดให้การบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับพนักงานอัยการต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการอัยการ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งต้องไม่เป็นพนักงานอัยการ และผู้ทรงคุณวุฒิบรรดาศักดิ์ที่ได้รับเลือกจากพนักงานอัยการ ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบุคคลซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นพนักงานอัยการมาก่อนสองคน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวมิได้กำหนดห้ามมีกรรมการอัยการโดยตำแหน่งแต่อย่างใด

- อธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ เป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งและเป็นเลขาธิการ ก.อ.

อธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ เป็นผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการอัยการ จึงเป็นผู้มีความรู้และเข้าใจงานของ ก.อ. ในการบริหารองค์กรและการบริหารงานบุคคลทั้งระบบ ซึ่งจะช่วยในการทำความเข้าใจและชี้แจงเรื่องต่างๆ ต่อ ก.อ. ได้อย่างดีแม้จะมีอาวุโสน้อยกว่ารองอัยการสูงสุด ผู้ตรวจการอัยการ หรืออธิบดีอัยการบางคนก็ตาม หากอธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ เป็นเพียงเลขาธิการ ก.อ. แม้สามารถแสดงความคิดเห็นได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงในการประชุม โดยเมื่อเทียบกับคณะกรรมการบริหารงานบุคคลหรือคณะกรรมการเกี่ยวกับการบริหารองค์กรอื่นตามกฎหมาย เช่น คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ซึ่งให้เลขาธิการ ก.พ. และเลขาธิการ ป.ป.ส. เป็นกรรมการและเลขาธิการ นอกจากนี้ หากอธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ ประสงค์จะได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๑๘ (๔) (ก) จะทำให้เกิดการขัดกันแห่งผลประโยชน์ (Conflict of interest) เพราะอธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ เป็นผู้รับผิดชอบในการประเมินผลการปฏิบัติราชการการจัดทำบัญชีโยกย้ายและดำเนินการเกี่ยวกับวินัยของข้าราชการอัยการ และการบริหารงานบุคคลข้าราชการฝ่ายอัยการอีกด้วย เช่น การดำเนินการ

เกี่ยวกับวินัยของข้าราชการตุลาการ การทำหน้าที่ฝ่ายเลขานุการให้ ก.อ. ในฐานะคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรม (ก.พ.ค.) ดังนั้น การกำหนดให้อธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ เป็นกรรมการอัยการ โดยตำแหน่งจะทำให้การปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการภายในสามารถดำรงความเป็นกลางได้ดีกว่า ประกอบกับการรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการฝ่ายอัยการ (ข้าราชการอัยการและข้าราชการตุลาการ) เพื่อประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้ มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๔,๒๗๗ คน เห็นด้วยกับการให้อธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการ เป็นกรรมการและเลขานุการ ก.อ. โดยตำแหน่งจำนวน ๓,๕๓๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๕๓

(ค) กรรมการอัยการควรมาจากการเลือกทั้งหมดเช่นเดียวกับกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม โดยควรให้ข้าราชการอัยการตั้งแต่ชั้น ๒ ขึ้นไป และอัยการอาวุโส ได้รับเลือกเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ

การกำหนดให้องค์ประกอบของคณะกรรมการอัยการ แตกต่างจากคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมนั้น เนื่องจากโดยโครงสร้างการจัดองค์กรและการปฏิบัติงานของศาลและอัยการแตกต่างกัน โดยศาลยุติธรรมกำหนดชั้นศาลซึ่งประกอบด้วยศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ และศาลฎีกา แยกจากกันเป็นอิสระ ดังนั้น ในการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมจึงเป็นการเลือกผู้แทนของแต่ละชั้นศาล แต่ส่วนของข้าราชการอัยการไม่ได้กำหนดการจัดโครงสร้างการปฏิบัติงานตามชั้นศาล เนื่องจากโครงสร้างขององค์กรและการปฏิบัติงานที่แตกต่างกัน จึงกำหนดให้เลือกตามชั้นเงินเดือน และเมื่อเทียบเคียงกับในการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิจะเลือกจากข้าราชการตุลาการในแต่ละชั้นศาลซึ่งกำหนดตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาหัวหน้าศาลหรือผ่านการเป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลมาก่อน ดังนั้น การเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจึงกำหนดให้เลือกจากข้าราชการอัยการตั้งแต่ชั้น ๕ ขึ้นไป ซึ่งเคยผ่านการเป็นอัยการจังหวัด ปฏิบัติหน้าที่บริหารงานของสำนักงานอัยการจังหวัดมาก่อน จึงเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ในการบริหารและเข้าใจปัญหาของพนักงานอัยการผู้ปฏิบัติงานและภาพรวมขององค์กรดีกว่าข้าราชการอัยการผู้ที่ยังไม่เคยผ่านงานระดับอัยการจังหวัด

(ง) คณะกรรมการอัยการ ควรลดจำนวนกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) และ (๕) จากจำนวน ๘ คน ลดให้มีจำนวน ๖ คน และเพิ่มจำนวนรองอัยการสูงสุดตามลำดับอาวุโส จากจำนวน ๔ คน เป็นจำนวน ๕ คน เพื่อให้กรรมการอัยการจากการเลือกและกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง มีจำนวนเท่ากัน

ตามร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ได้กำหนดสัดส่วนของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากการเลือกของข้าราชการอัยการโดยตรงจำนวน ๖ คน (กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) จำนวน ๖ คน) แต่กรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๕) จำนวน ๒ คน เป็นการเลือกโดยให้ ก.อ. กำหนดรายชื่อบุคคลที่เห็นสมควรเป็นกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าสามเท่าของกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๕) เพื่อให้ข้าราชการอัยการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งอัยการผู้ช่วยเป็นผู้เลือกจากรายชื่อดังกล่าว จึงไม่ใช่เป็นการเลือกกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิเช่นเดียวกับกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๘ (๔) ส่วนกรรมการอัยการโดยตำแหน่งมีจำนวน ๖ คน (อัยการสูงสุดเป็นรองประธาน ก.อ. รองอัยการสูงสุดตามลำดับอาวุโสเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งจำนวน ๔ คน และอธิบดีอัยการ สำนักงานคณะกรรมการอัยการเป็นกรรมการอัยการโดยตำแหน่งและเลขานุการ ก.อ.) ดังนั้น จำนวนกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิที่มาจากการเลือกโดยตรงและกรรมการอัยการโดยตำแหน่ง จึงมีสัดส่วนเท่ากัน

๒. การกำหนดรายชื่อผู้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามร่างมาตรา ๕ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

การกำหนดให้ ก.อ. พิจารณากำหนดรายชื่อผู้สมควรเป็นประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อคัดกรองบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ประสบการณ์ในการปฏิบัติและการบริหารงาน รวมถึงสุขภาพร่างกายและคุณสมบัติอื่นให้มีความเหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งในร่างกฎหมายตามมาตรา ๒๑ วรรคแรก ได้กำหนดให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.อ. กำหนด โดยระเบียบดังกล่าวจะกำหนดขั้นตอนและวิธีการสรรหาบุคคลที่สมควรเป็นผู้มีสิทธิรับเลือกเป็นประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งระเบียบดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.อ.

๓. การดำเนินการเลือกและการห้ามหาเสียงเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามร่างมาตรา ๖ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑)

การกำหนดให้อัยการสูงสุดดำเนินการให้มีการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มิเหตุต้องเลือก เนื่องจากการจัดการเลือกกรรมการอัยการนั้น เป็นการดำเนินการทางฝ่ายบริหารเพื่อให้ได้มาซึ่งกรรมการอัยการเมื่ออัยการสูงสุดเป็นผู้บริหารสูงสุดของสำนักงานอัยการสูงสุด การดำเนินการเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ จึงเป็นภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของอัยการสูงสุด ส่วนหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขและระยะเวลาในการจัดให้มีการเลือกต้องเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบที่ ก.อ. กำหนดโดยต้องจัดให้มีการเลือกภายในหกสิบวันมีความเหมาะสมแล้ว เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาในการกำหนดรายชื่อบุคคลและตรวจคุณสมบัติด้วย ส่วนการกำหนดให้มีหลักเกณฑ์การห้ามหาเสียงเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อป้องกันมิให้ผู้มีสิทธิรับเลือกประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ กระทำการจงใจให้คำมั่นสัญญา หรือกระทำการโดยมิชอบประการอื่น ในการเลือกที่จะมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล รวมถึงการขัดกันแห่งผลประโยชน์ โดยระเบียบตามมาตรา ๒๑ วรรคแรก จะกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนและวิธีการในการแนะนำตัว เผยแพร่ประวัติการรับราชการ ผลงานและวิสัยทัศน์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ของผู้มีสิทธิได้รับเลือก ซึ่งระเบียบดังกล่าวจะต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.อ.

๔. วาระในการดำรงตำแหน่งประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ ตามร่างมาตรา ๗ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๓)

การที่กำหนดให้ประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี และดำรงตำแหน่งได้วาระเดียวนั้น เป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดินในระบอบคณะกรรมาการที่รัฐธรรมนูญบัญญัติให้คณะกรรมาการในองค์กรอิสระทุกองค์กรดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว ทั้งนี้ เพื่อเป็นการประกันความเป็นอิสระและสามารถรักษาความเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเข้มแข็ง อีกทั้ง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมได้เข้ามาเป็นประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิ อันจะเป็นประโยชน์แก่สำนักงานอัยการสูงสุด หากให้ดำรงตำแหน่งมากกว่าหนึ่งวาระจะทำให้ประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิไม่มีอิสระและเป็นกลางในการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอาจก่อให้เกิดระบบอุปถัมภ์ ประกอบกับการรับฟังความคิดเห็นของข้าราชการฝ่ายอัยการ (ข้าราชการอัยการและข้าราชการตุลาการ) เพื่อประกอบการจัดทำร่างพระราชบัญญัตินี้มีผู้แสดงความคิดเห็น จำนวน ๔,๒๗๗ คน เห็นด้วยกับการให้ประธาน ก.อ. และกรรมการอัยการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งสองปี เพียงวาระเดียว จำนวน ๓,๖๐๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๑๙

๕. มาตรการป้องกันไม่ให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใด อันอาจมีผลในการสังคตหรือการปฏิบัติหน้าที่ หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามร่างมาตรา ๑๓ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๖๗)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๘ วรรคสี่ มิได้บัญญัติห้ามมิให้พนักงานอัยการดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจไว้อย่างชัดเจน แต่ตามบทเฉพาะกาล ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๗๗ วรรคสาม บัญญัติว่า “ในระหว่างที่ยังไม่มีการปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายให้เป็นไปตามมาตรา ๒๔๘ วรรคสี่ ห้ามมิให้พนักงานอัยการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน หรือดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัทหรือกิจการอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์มุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นที่ปรึกษาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือดำรงตำแหน่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน” จะเห็นได้ว่า รัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ห้ามมิให้พนักงานอัยการดำรงตำแหน่งดังกล่าว เพื่อป้องกันมิให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลให้การสังคตหรือการปฏิบัติหน้าที่ไม่เป็นไปโดยอิสระ รวดเร็ว เทียบธรรม และปราศจากอคติทั้งปวง หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ร่างพระราชบัญญัตินี้จึงยกเว้นเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว

๗. การนำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาจัดทำร่างกฎหมาย

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้การบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับพนักงานอัยการต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการอัยการ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งต้องไม่เป็นพนักงานอัยการ และผู้ทรงคุณวุฒิบรรดาที่ได้รับเลือกจากพนักงานอัยการ ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบุคคลซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นพนักงานอัยการ ประกอบกับสมควรมีมาตรการป้องกันมิให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลในการสังคตหรือการปฏิบัติหน้าที่ หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติดังกล่าว โดยได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ เมื่อดำเนินการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้แล้วเสร็จจึงได้นำไปรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรของสำนักงานอัยการสูงสุด บุคคลทั่วไปผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานอัยการสูงสุด และได้มีหนังสือขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องแสดงความความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผลการรับฟังความคิดเห็น ปรากฏว่าผู้แสดงความความคิดเห็นส่วนใหญ่เห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในทุกประเด็น ซึ่งสอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

การวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากร่างกฎหมาย

ประเด็นที่ ๑ องค์ประกอบคณะกรรมการอัยการ เนื่องจากการกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุด จึงไม่มีความเกี่ยวข้องและไม่ผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น

ประเด็นที่ ๒ การกำหนดมาตรการป้องกันมิให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลในการสังคตหรือการปฏิบัติหน้าที่ หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามมาตรา ๒๗๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มีความเกี่ยวข้องและมีผลกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่มีความจำเป็นต้องมีพนักงานอัยการให้ความช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษากฎหมายและด้านอรรถคดี การอ้างที่ปรึกษากฎหมายภาคเอกชนอาจมีปัญหาเกี่ยวกับความลับทางราชการ ความรับผิดชอบต่อการให้ความเห็นทางกฎหมายหรืออรรถคดี

จะขาดกระบวนการควบคุมที่เป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้อย่างราชการ เช่น การเก็บรักษาข้อมูลของหน่วยงานที่รับการปรึกษา การควบคุมทางวินัย ความรับผิดชอบในทางอาญา นอกจากนี้การให้คำปรึกษากฎหมายและด้านอรรถคดีของหน่วยงานอื่นของรัฐที่ขาดประสบการณ์ในการดำเนินคดีอาญา คดีแพ่ง และคดีปกครอง อาจส่งผลให้คำปรึกษากฎหมายหรืออรรถคดีนั้นไม่มีข้อบกพร่องซึ่งอาจทำให้สำนักงานอัยการสูงสุดไม่สามารถรักษาผลประโยชน์ของรัฐได้อย่างเต็มที่

การวิเคราะห์ผลกระทบจากกฎหมาย
(ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(ปรับปรุงองค์ประกอบคณะกรรมการอัยการและกำหนดมาตรการในการดำรงตำแหน่งของพนักงานอัยการ))

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๒๔๘ วรรคสามและวรรคสี่ ได้บัญญัติให้การบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับพนักงานอัยการต้องดำเนินการโดยคณะกรรมการอัยการ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย ประธานกรรมการซึ่งต้องไม่เป็นพนักงานอัยการ และผู้ทรงคุณวุฒิบรรดาที่ได้รับเลือกจากพนักงานอัยการ ผู้ทรงคุณวุฒิดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีบุคคลซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นพนักงานอัยการ และให้มีมาตรการป้องกันมิให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลในการสังคดีหรือการปฏิบัติหน้าที่ หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ประกอบกับมาตรา ๒๗๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติว่า ในระหว่างที่ยังไม่มีการปรับปรุงหรือแก้ไขกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๒๔๘ วรรคสี่ ห้ามมิให้พนักงานอัยการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐในทำนองเดียวกัน หรือดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือกิจการอื่นใดที่มีวัตถุประสงค์มุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นที่ปรึกษาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือตำแหน่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรดังกล่าว ซึ่งร่างพระราชบัญญัตินี้เป็นการปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายอัยการ ในหลักการใหญ่ ๒ ประเด็น กล่าวคือ

ประเด็นที่ ๑ องค์ประกอบคณะกรรมการอัยการ เนื่องจากการกำหนดเกี่ยวกับการบริหารงานภายในของสำนักงานอัยการสูงสุด จึงไม่มีความเกี่ยวข้องและไม่มีความกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น

ประเด็นที่ ๒ การกำหนดมาตรการป้องกันมิให้พนักงานอัยการกระทำการหรือดำรงตำแหน่งใดอันอาจมีผลในการสังคดีหรือการปฏิบัติหน้าที่หรืออาจทำให้มีการขัดกันแห่งผลประโยชน์ ตามมาตรา ๒๗๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มีความเกี่ยวข้องและมีความกระทบต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่มีความจำเป็นต้องมีพนักงานอัยการให้ความช่วยเหลือในด้านการให้คำปรึกษากฎหมายและด้านอรรถคดี การจ้างที่ปรึกษากฎหมายภาคเอกชนอาจมีปัญหาเกี่ยวกับความลับทางราชการ ความรับผิดชอบต่อการให้ความเห็นทางกฎหมายหรืออรรถคดีจะขาดกระบวนการควบคุมที่เป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้อย่างราชการ เช่น การเก็บรักษาข้อมูลของหน่วยงานที่รับการปรึกษา การควบคุมทางวินัย ความรับผิดชอบในทางอาญา นอกจากนี้ การให้คำปรึกษากฎหมายและด้านอรรถคดีของหน่วยงานอื่นของรัฐที่ขาดประสิทธิภาพในการดำเนินคดีอาญาคดีแพ่ง และคดีปกครอง อาจส่งผลให้คำปรึกษากฎหมายหรืออรรถคดีนั้นมีข้อบกพร่องซึ่งอาจทำให้สำนักงานอัยการสูงสุดไม่สามารถรักษาผลประโยชน์ของรัฐได้อย่างเต็มที่